

BEPALEND MOMENT 1

'Je doet wat ik zeg'

Vrijwel elke accountant of controller komt wel eens onder druk te staan. Er wordt een sterk beroep gedaan op de rechte rug en een beslissing is cruciaal. Deel 1 van een serie over 'bepalende momenten'.

TEKST: MARGREETH KLOPPENBURG*

'JE EIGEN ONAFHANKELIJKHEID
ALS PROFESSIONAL IS HET
GROOTSTE GOED WAT JE HEBT.'

Ik werkte bij een van de grote accountantskantoren waar ik als registeraccountant verantwoordelijk was voor jaarrekeningencontroles bij het midden- en kleinbedrijf. Bij een specifieke klant ging het al langer slecht. Om die reden moest er een handtekening worden gezet door een tweede partner.

Mijn baas, ook partner, gaf aan dat ik bepaalde regels wel iets minder stringent kon toepassen, dat zou een faillissement van de klant uitstellen, op papier oogde het dan minder erg dan het was.

Ik probeerde mijn bezwaar hiertegen, namelijk dat dit niet mag, onder woorden te brengen in gesprekken, maar vond geen gehoor. 'Je doet wat ik zeg', dat was eigenlijk de strekking van alles wat hij zei. Waarna nog de toevoeging 'in het belang van de klant'. Naast die hiërarchische kaart, voerde hij ook de tijdsdruk op.

Ik kon voor mijn gevoel niet naar anderen. Het ging hier immers om mijn baas. Maar ik merkte ook dat ik kwaad werd. Daardoor verdween uiteindelijk mijn angst om tegen mijn baas in te gaan en verdwenen ook mijn zorgen om mogelijke consequenties. Ik ben naar de tweede partner gestapt, heb bij hem open kaart gespeeld en aangegeven dat mijn baas en ik het niet eens waren. Ik gokte en hoopte dat hij zou weigeren zijn handtekening te zetten. Dat deed hij ook, gelukkig.

Tegelijkertijd zocht ik steun bij mijn mentor, ook een partner. Hij stelde terecht de vraag of ik nog wel kon samenwerken met mijn baas. Iets waar ik eigenlijk geen vertrouwen meer in had. Hij heeft uiteindelijk ook contact gezocht met mijn baas.

Natuurlijk belde mijn baas zelf onmiddellijk en op hoge toon. Ik wilde wel met hem in gesprek, maar alleen *face-to-face*. Na lang touwtrekken, hij wilde per se telefonisch, is dat gesprek er gekomen. Ik geloof dat hij drie zinnen heeft uitgesproken waaruit ik, met moeite, excuses kon opmaken, door de zeer bedekte termen. Het was mijn laatste samenwerking met hem en hij heeft uiteindelijk ook de firma verlaten en is adviseur geworden.

Terugkijkend zou ik wensen dat ik het nog meer had opengegooid. Het feit dat ik naar die tweede partner ben gestapt en zo mijn gelijk heb moeten afdwingen, zit me tot op de dag van vandaag niet helemaal lekker. Ik zou nu echt 'nee' zeggen in het gesprek met mijn baas, mijn poot stijf houden en zo'n achterdeurconstructie, want zo voelde het, vermijden. Dat verweet mijn baas mij later ook: ik had veel duidelijker moeten zijn.

Een situatie als deze hang je niet aan de grote klok. We voeren vaktechnisch overleg en dit zou voor mij te veel roddelen zijn. Aan de andere kant zit er natuurlijk een ethische kwestie onder die nu onbesproken bleef. Het raakte een van mijn meest wezenlijke onderliggende

'JE MOET TEGEN JE BAAS IN DURVEN GAAN.'

BEPALENDE MOMENTEN

De serie **Bepalende momenten** bestaat uit (veelal anonieme) persoonlijke getuigenissen van accountants over momenten waarop ze sterk onder druk kwamen te staan, hoe ze destijds hebben gereageerd en wat dit voor hen heeft betekend. De verhalen zijn uit hun eigen mond opgetekend door Margreeth Kloppenburg. Hun identiteit is bij de redactie bekend.

'JE HEBT EERST EEN VAK EN DAN EEN BAAN.'

principes: als wij gaan marchanderen met de regels, wie moet het dan nog in de gaten houden? Dat zit diep in mij, het zal karakterologisch zijn. Het gaat hier om rechtvaardigheid.

De kwestie is voor mij een echt markeringspunt geweest in mijn carrière. Voor het eerst ging ik tegen een baas in die daarmee niet blij was. Hier overschreed iemand een grens waardoor ik dacht 'ammehoela' en de consequenties voor lief nam.

Niet eerder had ik zo ervaren dat ik kennelijk een aantal professionele grenzen ken en dat ik in sommige kwesties de enige ben die er wat aan kan doen. Een besef ook dat wanneer ik daar aan voorbij ga, ik mezelf schade berokken.

Ik luister sindsdien ook beter naar mijn onderbuik. Wat is hier aan de hand? Waarom ergert deze situatie mij zo? Wat speelt hier? Het gaat nu, een aantal jaren later, meer onbewust dan bewust.

Na de baan bij het grote kantoor, ben ik internal audits gaan doen en nu werk ik als accountant in business.

Los van waar je werkt, is je eigen onafhankelijkheid als professional het grootste goed dat je hebt. Mijn belangrijkste advies is dan ook: kijk in het begin van je carrière niet te sterk naar de baas-werknemerverhouding. Dat brengt je professionalisme in gevaar. Je moet tegen je baas in durven gaan.

Dat onderwerp komt maar zelden aan bod in cursussen. Het gaat altijd om de klant die iets van je wil. Maar ik denk dat intern de druk soms minstens zo ver wordt opgevoerd.

Het zou helpen als er in organisaties meer oog is voor de onafhankelijke rol die je als professional hebt te spelen, ook als je in dienst bent. In die zin zie ik, en ik heb nu in alle posities gezeten, geen verschil tussen interne en externe accountants.

Voor mij is het toen door dit ene voorval heel duidelijk geworden: je hebt eerst een vak en dan een baan. □

Noot

* Margreeth Kloppenburg is adviseur voor professionals in onder andere de accountancy.